

Update doorontwikkeling ROSA

Voor: Architectuurraad Edustandaard
Van: Brian Domnisse, namens Beheerteam ROSA
Datum: 28 mei 2026
Betreft: Update doorontwikkeling ROSA

Doel

- Vaststellen van de aanpassingen in de ROSA
- Kennismaken van de voortgang op een aantal onderdelen en daarop reflecteren
- Beoordelen werkvoorraadoverzicht en mogelijk bijstellen prioriteiten en planning en/of nieuwe epics laten opvoeren.

De aanpassingen en voorstellen zijn in het QA-team van 19 mei 2026 besproken en goedgekeurd. De gevraagde besluiten en acties zijn gebaseerd op de adviezen van het QA-team.

Aanpassingen in de ROSA

Aanpassingen als onderdeel van een Epic

Epic 037 - Omzetten van 4 ketendomeinen naar 6 ketendomeinen

Het voorstel voor de aanpassing is geaccordeerd op 14 april in de AR vastgesteld. Volgens afspraak zijn de wijzigingen daarna doorgevoerd in de ROSA modellen en wiki. In de [release notes](#) is te lezen wat er precies is veranderd maar voor het gemak herhalen we dat hier in deze notitie:

ROSA ketendomein (oude naam)	ROSA ketendomein (nieuwe naam)
Organisatie van het onderwijs	Definiëring
Inhoud van het onderwijs	Ontwikkeling
Deelname aan het onderwijs	Oriënteren en Aanmelding
	Inschrijving en Plaatsing
Uitvoering van het onderwijs	Uitvoering
	Validatie en Certificering

Daarbij is in tegenstelling tot wat er oorspronkelijk in het werkpakket was beschreven gekozen voor het behoud van de aanduiding “ketendomeinen” ipv “procesdomeinen”. De motivatie hiervoor:

1. De aanduiding “ketendomeinen” gebruiken we al in de ROSA dus is een naamswijziging alleen logisch als het ook echt iets anders is.

2. We gebruiken ketendomeinen voor de eerste indeling van meerdere architectuurelementen die we hanteren in de ROSA, dus niet alleen voor processen maar ook voor ketenvoorzieningen, standaarden en afspraken, informatieobjecten, KOI-objecten en referentiecomponenten.
3. Ook al geven de ketendomeinen misschien de indruk dat ze een bepaalde reis vanuit het perspectief van 1 actor weergeven, is dat niet de bedoeling van deze indeling. De indeling is bedoeld om de architectuurelementen te kunnen indelen die ketensamenwerkingen ondersteunen (dus niet alleen de processen van een van de actoren). De architectuurelementen incl. de processen zijn derhalve niet vanuit het perspectief van 1 actor te beschouwen maar vanuit meerdere perspectieven. Met een voorbeeld uit hoe het in de FOSA wordt uitgewerkt in swimming lanes wordt dat duidelijker: er zijn meerdere partners mogelijk die betrokken zijn per ketendomein bij de uitvoering van ketenprocessen en daarbinnen eigen processen en processtappen uitvoeren (zie voorbeeld van het FOSA-scenario [onderwijsbegeleiding](#)).
4. Bovendien, en dat is niet in het FOSA-voorbeeld en ook niet in de uitwerking van de ketenprocesmodellen in de ROSA direct af te leiden, kunnen diverse dienstverleners ondersteuning bieden aan betrokken actoren, bijvoorbeeld aan de onderwijsaanbieders of de onderwijsdeelnemers, bij het uitvoeren van hun processen. Zo is een LAS- of SIS-leverancier betrokken bij het ondersteunen van diverse administratieve processen en zal daarvoor vaak ook de benodigde ketensamenwerking ondersteunen (bijvoorbeeld het uitwisselen van inschrijvingen met de overheid).

De zes onderkende ketendomeinen zijn aangeduid met een zelfstandig naamwoord en in een aantal gevallen met twee zelfstandig naamwoorden. Dat de naamgeving van de ketendomeinen met een zelfstandig naamwoord wordt aangeduid is bedoeld om de schijn weg te nemen dat het bij de indeling alleen om processen gaat. Nu zal elke aanduiding op zichzelf meerdere interpretaties tot gevolg kunnen hebben of is die voor een bepaald deel van het onderwijs niet direct herkenbaar dus daarom wordt er in sommige gevallen gebruik gemaakt van dubbele aanduidingen. De korte beschrijvingen moeten verder duidelijk maken waar een ketendomein betrekking op heeft.

De wijziging is op verschillende plekken in de ROSA doorgevoerd:

- <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Ketendomeinen>. Behalve de view is ook de toelichtende tekst ingrijpend aangepast.
- <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Ketenprocessen>
- <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Referentiecomponenten>
- https://rosa.wikixl.nl/index.php/Standaarden_en_afspraken_relevant_voor_onderwijs
- <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Ketenvoorzieningen>
- https://rosa.wikixl.nl/index.php/Kernmodel_Onderwijsinformatie
- <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Informatieobjecten>
- https://rosa.wikixl.nl/index.php/Spelregels_Ketendomein

Gevraagd besluit AR:

- Definitief vaststellen van de voorgestelde aanpassingen
- Epic zal daarmee worden afgesloten.

Aanpassingen die niet vallen onder een Epic

Geen aanpassingen.

Werkvoorraadoverzicht

Het werkvoorraadoverzicht staat op <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Werkvoorraadoverzicht>.

Naar aanleiding van de besluitvorming in de AR van 14 april j.l. is het uitwerken van een ketenprocesmodel voor Deelnemerbegeleiding nieuw opgenomen als werkpakket (Epic 038). De update en uitbreiding van de Referentiecomponenten waartoe ook opdracht is gegeven was al als werkpakket opgenomen (Epic 036). Voor beide werkpakketten is een plan van aanpak opgesteld die beide in de laatste QA-team bijeenkomst zijn besproken en goedgekeurd.

Gevraagde reactie AR:

- In elke AR-meeting is het mogelijk om op- en aanmerkingen alsmede voorstellen voor andere prioritering in te brengen.